

Õiguskantslerile

Narva Linnavolikogu Keskerakonna fraktsioon

20.07.2026

**JÄRELEVALVETAOTLUS NARVA LINNAVOLIKOGU 26.06.2026 ISTUNGIL
VASTU VÕETUD MÄÄRUSE NR 11 ÕIGUSPÄRASUSE KOHTA**

26.06.2026 võttis Narva Linnavolikogu vastu määruse nr 11 „Narva linna 2026. aasta I lisaeelarve (I muutmine)”. Lõpphääletusel sai eelnõu teadaolevalt 14 poolthäält 31-liikmelisest volikogu koosseisust.

Määruse nr 11 lisa 4 („Narva linna 2026. aasta eelarves ettenähtud toetused”) kohaselt suurendati käesoleva lisaeelarvega Narva Linna Arenduse ja Ökonoomika Ameti kaudu SA-le Narva Linna Arendus antavat toetust, mis on eelarves kajastatud laenuna (rida „SA Narva Linna Arendus (laen)”) (Lisa: Määrus 11, Lisa 4, rida 17, 21). Narva linna 2026. aasta eelarves (kinnitatud 19.02.2026 määrusega nr 3) oli nimetatud rea maht 2 636 846 eurot; määrusega nr 11 vastu võetud lisaeelarve kohaselt on sama rea maht 2 683 876 eurot, see tähendab suurenemine 47 030 euro võrra. Samal ajal suurenes ka SA-le Narva Linnaelamu antav laenuna kajastatud toetus 173 544 eurolt 179 161 eurole ning kõigi lisas 4 loetletud toetuste kogumaht kasvas 7 375 726 eurolt 7 777 154 eurole (Lisa: Määrus 11, Lisa 4).

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse (KOFs) § 37 lõike 2 ja lõike 2¹ kohaselt on kohaliku omavalitsuse üksusel õigus anda laenu üksnes temast viimasel kolmel aastal sõltunud ja eelarveaastal sõltuvale üksusele – investeringuteks või rahavoogude juhtimiseks. Sellise otsuse vastuvõtmine kuulub kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) § 22 lõike 1 punkti 8¹ kohaselt volikogu ainupädevusse. SA Narva Linna Arendus ja SA Narva Linnaelamu on Narva linnast sõltuvad üksused, kellele käesoleva lisaeelarvega laenuna kajastatud toetust suurendati.

Narva Linnavolikogu Keskerakonna fraktsioon ja fraktsioon Plaan B Narva, kokku 16 volikogu liiget, esitasid 08.07.2026 nõude tunnistada määrus nr 11 kehtetuks, paludes muuhulgas: 1) tunnistada määrus kehtetuks; 2) mitte täita ega avaldada seda, sealhulgas mitte teha selle alusel rahalisi toiminguid; 3) esitada eelnõu uueks menetlemiseks alles pärast menetlusdokumentide nõuetekohast vormistamist ja vajaduse korral koosseisu häälteenamusega hääletamist; 4) anda 16 volikogu liikmele kirjalik ja õiguslikult põhjendatud vastus nõudes tõstatatud asjaolude kohta.

KOKS § 45 lõike 5 esimese lause kohaselt tehakse volikogu otsustused üldjuhul poolthäälte enamusega. Sama lõike teise lause kohaselt on § 22 lõike 1 punktides 2, 4, 6–9, 10¹, 14, 15, 18, 24, 25¹ ja 27¹ nimetatud küsimustes otsuse vastuvõtmiseks vajalik volikogu koosseisu häälteenamus, mis Narva Linnavolikogu 31-liikmelise koosseisu puhul tähendab vähemalt 16 poolthäält.

Loetelu hõlmab otsesõnu punkti 8 (laenude võtmine ja muude pikaajaliste kohustuste võtmine), kuid mitte punkti 8¹ (sõltuvale üksusele laenu andmine ja selle tagamine), millele käesolev vaidlus tugineb. Samas on loetelus eraldi ja otsesõnu nimetatud teised täiendavad punktid – 10¹, 25¹ ja 27¹ –, mis näitab, et seadusandja on vastavaid täiendavaid punkte loetellu teadlikult ja valikuliselt lisanud. See asjaolu tekitab tõlgendusliku ebaselguse: kas punkti 8¹ alusel tehtava otsuse suhtes kohaldub loetelus nimetatamata jätmise tõttu üldnorm (poolthäälte enamus), või

tuleb punkti 8¹ – mis kehtestati punktiga 8 samast muudatusseadusest (RT I, 28.12.2012, 3) ja on sisult sellega lähedalt seotud – käsitleda süstemaatilise tõlgenduse kohaselt analoogselt punktiga 8, mistõttu oleks ka sõltuvale üksusele laenu andmise otsuse vastuvõtmiseks vajalik volikogu koosseisu häälteenamus.

Määrus nr 11 sai 26.06.2026 istungi lõpphääletusel teadaolevalt 14 poolthäält 31-liikmelisest volikogu koosseisust. Kui eelkirjeldatud tõlgendusküsimusele tuleb vastata, et sõltuvale üksusele laenu andmise otsus SA-le Narva Linna Arendus ja SA-le Narva Linnaelamu kuulub KOKS § 45 lõike 5 kohaldamisalasse, ei kogunud lisaeelarve selle sätte täitmiseks nõutavat häälteenamust ning jäi vastu võtmata.

Eeltoodust lähtuvalt palume Õiguskantsleril anda hinnang:

- 1) kas kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 8¹ alusel tehtav otsus – sõltuvale üksusele laenu andmine – kuulub § 45 lõike 5 teises lauses loetletud küsimuste hulka, mille vastuvõtmiseks on vajalik volikogu koosseisu häälteenamus, sealhulgas kas loetelu tuleb selles osas tõlgendada laiendavalt, arvestades sätte sisulist sarnasust punktiga 8;
- 2) kas määrus nr 11 on eeltoodust lähtuvalt õiguspäraselt vastu võetud, arvestades, et lõpphääletusel sai see teadaolevalt 14 poolthäält 31-liikmelisest volikogu koosseisust;
- 3) millised on tuvastatud rikkumiste korral õiguslikud tagajärjed.

Lisad: Määrus 11 „Narva linna 2026. aasta I lisaeelarve (I muutmine)“ ning lisad 1-4

Lugupidamisega

Narva Linnavolikogu Keskerakonna fraktsioon

Vladimir Aret

Narva Linnavolikogu Keskerakonna fraktsiooni esimees